

На обѣдъ той не яде нищо, седѣше съ наведена глава и като че ли не усѣщаше ударитѣ по носа, съ които го възнаграждаваха неговитѣ другари. Той не забѣлѣзваше, че всички работници, а особено — Гришка, бѣха страшно весело настроени този день, не виждаше, какъ тѣ си смигаха и разсмиваха, като го поглеждаха, и си кимваха съ глава.

Слѣдъ обѣда, когато господарѣтъ, както винаги, лѣгаше да си отпочине малко, — Гришка покани другаритѣ си да се разходятъ съ него и да похапнатъ отъ неговото, Гришкиното, угощение.

— Откъдѣ ти сж паритѣ, драгий, — питаха го другаритѣ му.

— Моитѣ ли? — весело разтърси коси Гришка. — Че въ пазвата ми, момчета, една рубла и половина звѣнтятъ... Разбирате ли? .. — И той хитро подмигна на Харлашка.

— Сбогомъ, Харлашка! — извика той. — Бжди здравъ! .. Да ти донеса ли кораби? Сега имамъ пари, я! ..

V.

Всички работници излѣзоха. Васка и Гараня изкочиха изъ задушния зимникъ на двора, за да си поиграятъ на чистъ въздухъ.

Харлашка остана самъ въ работилницата. Той пакъ започна да пълзи по колѣнѣтъ си подъ масата; пѣхаше си ржцѣтъ между книжитѣ изрѣзки, съ надежда да види нѣкъдѣ милата си червена кърпичка.

„На двора не съмъ излизалъ, — си мислѣше той, — а когато си легнахъ, тя бѣше ей тука, на гърдитѣ ми . . . това добръ помня...“

Незабѣлѣзано пропълзѣ той подъ леглата, на които спѣха майсторитѣ и подмайсторитѣ и на които и до сега лежахъ неприбрани плѣстени и дрипави одеяла, и изведнажъ високо извика отъ радостъ и затрепера като трескавъ. Подъ леглата, изъ задъ единъ сандѣкъ се показваше крайчеца на червената кърпичка, смачкана и захвърлена тукъ, сигурно, отъ бързина.

Той я улови съ двѣтъ си ржцѣ, бързо я разгъна, прѣтърси всичкитѣ ѣ краища — паритѣ ги нѣмаше . . .

VI.

Въ десетъ часа вечерѣта всички се навечеряха, помолиха се Богу, загасиха лампичкитѣ и лѣгнаха на мѣстата си. Слѣдъ двѣ минути отъ всички жгли се зачу силно хъркане и равномерно дълбоко дишане на спящитѣ.

Само на Гришка не му се спи. Обръща се той, полежи малко, пакъ се обърне, — а сънь не му дохожда. Въ задушната стая се разнася миризмата на чорба, на лѣпило и на димъ отъ лампи. Въ жглитѣ е тъмно, и на Гришка му се струва, че нѣкой го гледа оттамъ съ зли, страшни очи, отъ които, — той чувствува, — че нѣма кждѣ да се скрие. Напраздно си затваряше очитѣ и си криеше главата въ скжсания кожухъ.

Прѣдъ малката икона, окачена въ жгѣла, едвамъ блѣщука кандилце съ догоряющъ фитилъ.

„Утрѣ е празника на Николая угодника, — досѣща се Гришка, — затова господарѣтъ заповѣда да поправятъ кандилото“.

Изведнажъ!... дали това му се само струва?

— Не, нѣкой плаче . . .

Ето че захълца сега. Той подига глава и се огледва наоколо, макаръ и да знае, кой не спи сега и кой плаче.

— Харлашка! — го извиква той полугласно.

Риданията веднага затихватъ, и отново настана словѣщна тишина.

Съ тежка въздишка той отново лѣга на гърба си и се опитва да задрѣме . . . И пакъ този плачъ! Но защо пакъ плаче? Плачлю такъвъ! Трѣбва да го понауча, както трѣбва! Защо не ми дава да заспя?

Гришка бавно се свлича отъ леглото, заобикаля масата и се приближава при тъмната фигура, лежаща възъ книжитѣ изрѣзки. Харлашка си бѣ заровилъ лицето въ хартиитѣ и цѣлото му тѣло се тресѣше отъ сдържанитѣ му ридания.

Гришка го хваща за рамото и насила му говори съ глухъ гласъ:

— Харлаша!.. Чуй . . . Стига . . . Защо плачешъ!.. Азъ направихъ това, на, бий ме!.. Изкубни ми сърцето!.. Азъ се пошегувахъ само.

Харлаша сѣда, гледа прѣзъ сълзи Гриша и нищо не може да разбере.